

gøre; men disse Anstalter, hvorom der her er Tale, disse Skovridergaarde og Plantørboliger tror jeg ikke, vi behøve at hente Folk fra Byerne til at foretage Overslag og Beregninger over. Det er der ingen Landmænd, som bruge selv; der ude paa Landet kunne Haandværkerne godt foretage en saadan Beregning. Jeg tror derfor, at naar vi lade Landhaandværkerne opføre disse Bygninger, ville vi komme til at bygge for rimelige Penge.

N. C. Jensen: Dersom det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Knudsen) havde gjort sig den Ulejlighed at læse sine Udtalelser fra Finanslovens 1ste Behandling, vilde han have godkendt og underskrevet hvert eneste Ord af, hvad jeg udtalte angaaende dette Forhold i Gaar. Naar det ærede Medlem saa senere hen sagde, at det, som havde gjort, at jeg for mit Vedkommende ikke helt og udeladt sluttede mig til hans Forslag om Hedeopdyrkning og gik ind paa hans Planer, var, at jeg var ked af, at han var kommen først med dette Forslag, at han var kommen foran baade mig og det ærede Medlem for Herning, vil jeg sige til det ærede Medlem, at det glæder mig saa overordentlig, at jeg hverken har Lod eller Del i disse Projekter, som det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds har udkastet angaaende Hedeopdyrkingen. Naar det ærede Medlem sagde, at mine Beregninger i Gaar ikke sloge til, og at jeg havde taget noget tilbage, saa vil jeg sige til ham; nej, ikke et eneste Tal har jeg taget tilbage. Jeg rettede „pr. Kvadratsfav“ til „pr. løbende Fav“, og det var noget, man maatte kunne sige sig selv, at saadan maatte det være. Men jeg vil sige, hvad Beregningerne angaar, og hvad angaar Omkostningerne ved Hedeopdyrkingen paa den Maade, som det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds forudsatte, at dersom han vil sætte sig hen i en stille Time og regne ud, hvad det vil koste, saa tror jeg, at han vil komme noget over de 700 Kr., som jeg kom til i Gaar. Og jeg vil i øvrigt sige til det ærede Medlem, at det skal være meget god Hedejord, som, naar den er opdyrket, kan svare til en Værdi af omtrent 125 Kr., saa jeg betragter egentlig det Beløb, det vil koste der ud over, som spildt, som smidt hen baade for de paa-gældende Landmænd og for Staten.

Naar saa det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds endvidere sagde, at han og jeg vare jo enige, for det stod

paa Socialdemokraternes Program, at Staten skal opkøbe Heder, saa forstod jeg det ærede Medlem saaledes, at det var Heder, han vilde have opkøbt for Statens Regning, og som saa skulde opdyrkes. Ja, i dette Stykke er jeg langt fra enig med det ærede Medlem og ikke heller med Socialdemokratiets Program, hvis dette gaar ud derpaa. Nej, det, jeg tænker mig ved Statens Opkøb af Heder, er den Del af de jyske Heder — eller af de danske Heder, hvor de saa end findes —, som ikke egner sig til Opdyrkning. Men jeg mener, det er ganske urigtigt at faa Staten til at købe — eller støtte det private Initiativ til at indkøbe — de Arealer, som egne sig til Opdyrkning. Thi der er spildt megen Kraft og megen Flid og mange Penge paa Opdyrkning af Heder i Jylland, som aldrig skulde være tagne ind under Kultur til Agerdyrkning. Nej, dersom Staten vil gøre noget for Hedeaktiviteten, maa den købe disse Arealer op, som ligge hen, og som det er ganske umuligt at opdyrke, fordi de ere ganske urentable, og saa søge at faa dem beplantede. Derved støtter man paa to Maader disse Hedeegne, man støtter dem ved at give Arbejde, og man støtter, hvad der synes at være godkendt fra forskellig Side ved Hedeselskabets Virksomhed, Hedeopdyrkingen paa disse magre Egne og Agerbruget i sin Helhed derved, at man skaffer Læ og tillige, efter hvad Videnskaben hævder, en større Regnmængde i Aarets tørre Tid. Man støtter endvidere Landbruget paa en ret god Maade derved, at man samler de Arealer ind under sig, som aldrig burde komme til den enkelte Opdyrker, fordi det er billig Jord. Jeg kender ikke nogen, hvis Kaar ere daarligere. Jeg har i min Virksomhed som Vurderingsmand for Kreditforeningen havt Lejlighed til adskillige Steder at se en Husmand sidde med 100 eller 120—130 Tdr. Land uden faktisk at kunne faa opdyrket saa meget, at han derpaa har kunnet ernære en Ko. Det er de mest elendige Forhold, jeg kan tænke mig. Men mangfoldige ere komne til at bo paa saadanne Steder, hvor det faktisk er en Ulykke for dem selv og ganske sikkert ikke til Gavn for Samfundet. Det er noget saadant, jeg har tænkt paa, naar jeg har henstillet til Staten at gøre noget for at komme Hedeaktiviteten til Hjælp. Jeg har talt om at støtte det private Initiativ. Jeg synes, det er en Kendsgerning, at man kunde gøre noget mere, end man hidtil har gjort f. Eks. ved at give denne eller hin, som virkelig personlig ønsker at